



EMOLUS
Uždara akcinė bendrovė

**SAUGOS DUOMENŲ LAPAS (atitinka reglamento (ES) Nr. 1907/2006
(REACH) II priedo reikalavimus)**

Psl. 1/6

Terraflex-T

Nuoroda: Peržiūrėjimo data: 13.12.2011 Ankstesnė data: 10.12.2010 Versija – 3

1. CHEMINĖS MEDŽIAGOS / PREPARATO IR BENDROVĖS / ĮMONĖS PAVADINIMAS

Cheminės medžiagos, preparato pavadinimas: Terraflex-T

Kiti pavadinimai (sinonimai):

Paskirtis: naudojamas kaip trąša

Gamintojas: NU3 N.V. Belgija

Platintojas: UAB Emolus, A.Stulginskio g. 41A, Kaunas, Lietuva. Tel. 8-37 263494, info@emolus.lt

Už SDL pildymą atsakingo kompetentingo asmens el. pašto adresas: info@emolus.lt

Telefonas skubiai informacijai suteikti: Lietuvos apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras, telefonas. 8~ 5 236 20 52, faksas 8~ 5 236 21 42 el. paštas info@tox.lt

2. GALIMI PAVOJAI

Pagal Direktyvą 1999/45/EB ir jos pakeitimus šis produktas klasifikuojamas kaip pavojingas.

Klasifikacija: O; R8

Galimi pavojai: kontaktuojant su degiais produktais, gali sukelti gaisrą.

Smulkesnės informacijos apie poveikį sveikatai ir simptomus žr. 11-me skyriuje.

3. SUDĖTIS / INFORMACIJA APIE KOMPONENTUS

Medžiaga/Preparatas : Medžiaga

Komponento pavadinimas	CAS Nr.	%	EINECS Nr.	Klasifikacija
Kalio salietra	7757-79-1	61,2	231-818-8	O; R8
Mangano sulfatas	10034-96-5	0,188	232-089-9	Xn; R48/20/22; N; R51/53; [1][2]
Boro rūgštis	10043-35-3	0,179	233-139-2	R60, R61; [1][2]

Pagal šiuo metu metu tiekėjo turimą informaciją produkte nėra sudėtinių medžiagų, kurios naudojamomis koncentracijomis būtų klasifikuojamos kaip pavojingos sveikatai ar aplinkai, todėl šiame skyriuje duomenų apie tai nepateikiama.

[1] medžiaga klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai ir sveikatai

[2] medžiaga su ribotu naudojimu.

Naudojimo ribos pateiktos 8 skyriuje

Sudėtyje yra: mono ir diamonio fosfato, kalio sulfato, kalio fosfato, amonio sulfato, karbamido, mikroelementai.

Viso: 40% <amonio nitratas + kalio nitratas < 65%

Nitratai yra klasifikuojami kaip oksidatoriai pagal direktyvą EB 67/548/EEB. Pagal VI priedą, 2.1. skyrių, rizikos frazė yra „Gali sustiprinti degimą“

4. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

Bendra informacija: visais atvejais, kai pasireiškia pakenkimo sveikatai požymiai, nedelsiant kreiptis į gydytoją. Jei nukentėjęs praradęs sąmonę, negalima duoti nieko gerti ar dėti ką nors į burną. Įtarus ar nustatius apsinuodijimą šia medžiaga, būtina nedelsiant kreiptis į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą tel. (8~5) 236 20 52.

Įkvėpus dulkių: Venkti įkvėpti dulkių. Išėiti į tyrą orą. Būkite šiltai ir ramybėje. Jeigu yra kvėpavimo sutrikimų, nedelsiant kviesti gydytoją.

Prarijus: Prariję didelį šios medžiagos kiekį nedelsdami kreipkitės į gydytoją. Nesukelkite vėmimo, nebent taip būtų nurodęs medicinos personalas. Niekada nieko neduokite į burną netekusiam sąmonės asmeniui.

Patekus ant odos: Venkite ilgo kontakto su oda. Po darbo, nusivilkti užterštus drabužius, odą gerai nuplauti vandeniui su muilu. Atsiradus paraudinams, kreiptis į gydytoją.

Patekus į akis: kuo skubiau plauti akis su vandeniu, taip pat ir po vokais ne mažiau 15 min. Jei įmanoma, išimti kontaktinius lęšius. Jeigu akių peršėtimas išliks, kreiptis pagalbos į gydytoją.



EMOLUS
Uždara akcinė bendrovė

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS (atitinka reglamento (ES) Nr. 1907/2006 (REACH) II priedo reikalavimams)

Psl. 2/6

Terraflex-T

Nuoroda: Peržiūrėjimo data: 13.12.2011 Ankstesnė data: 10.12.2010 Versija – 3

Pirmąją pagalbą teikiančių asmenų apsaugos priemonės: Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų nukentėjusiajam ir neturint tam tinkamo pasiruošimo. Gali būti pavojinga darančiajam dirbtinį kvėpavimą burna burna.

Smulkesnės informacijos apie poveikį sveikatai ir simptomus žr. 11-me skyriuje.

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Tinkamos gesinimo priemonės: Gaisro atveju gesinti gausiu kiekiu vandens garų, putomis, ar cheminėmis gesinimo priemonėmis.

Specialūs pavojai, kuriuos gali kelti pati cheminė medžiaga ar preparatas, degimo produktai arba degant išsiskiriančios dujos: Skilimo produktuose gali būti tokios medžiagos: azoto oksidai, sieros oksidai, fosforo oksidai, metalų oksidai.

Apsaugos priemonės gaisrininkams. Gaisrininkai privalo naudotis atitinkama apsaugos įranga ir autonominiu kvėpavimo aparatu (SCBA) su visą veidą dengiančia kauke, užtikrinančią teigiamą slėgį. Rūbai (šalmas, apsauginiai batai, pirštinės) turi atitikti europinius standartus EN469, kurie apsaugo nuo pagrindinių cheminių incidentų.

Papildoma informacija. Produktas nėra savaimė užsidegantis, bet jis gali skatinti degimą, net jei ir nėra deguonies. Kaitinant medžiagą ji tirpsta ir toliau šildant ji gali išskirti toksinius garus. Trašos atsparios detonacijai. Tačiau kaitinant stipriai suspaustą produktą, gali sprogti.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

Kolektyvinės ir asmeninės apsauginės priemonės. Išbyrėjus produktui, nutraukti bet kokius darbus. Vengti dulkių susidarymo. Laikytis atokiau nuo avarijos vietos. Pašalinkite visus degimo šaltinius. Vengti patekimo ant rūbų, odos ir į akis. Neįkvėpti dulkių. Naudoti asmenines apsaugines priemones, nurodytas 8 skyriuje. Laikykitės visų kovos su ugnimi taisyklių (5-as skyrius).

Aplinkos teršimo prevencijos priemonės. Venkite sąlyčio su išpilta medžiaga ir stenkitės, kad ji nenutekėtų į gruntą, paviršiaus vandenis ar gruntą

Cheminės medžiagos, preparato surinkimo (susėmimo) ir neutralizavimo (nukenksminimo) būdai ir priemonės. Susėmti kietas medžiagas įrankių pagalba ir patalpinti į atitinkamai pažymėtus atliekų konteinerius. Nemaišykite su pjuvenomis arba kitomis degiomis medžiagomis. Venkite dulkių susidarymo sąlygų ir neleiskite, kad jas sklaidytų vėjas. Laikykitės atokiai nuo vandentakių. Informaciją apie atliekų šalinimą žr. 13 skyriuje.

Pastaba: Apie asmens apsaugos priemones skaitykite 8 skyriuje, o apie atliekų naikinimą 13 skyriuje.

7. NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: Venkite dulkių susidarymo sąlygų ir neleiskite, kad jas sklaidytų vėjas. Venkite bet kokių ugnies šaltinių (kibirkšties ar liepsnos). Stenkitės neužteršti bet kokio pobūdžio teršalais, įskaitant metalą, dulkes ir organines medžiagas.

Reikalavimai sandėliavimui: Saugokite ir naudokite toli nuo karščio, kibirkščių, atviros liepsnos ar kito ugnies šaltinio. Venkite sąlyčio su užsiliepsnojančiomis medžiagomis. Venkite drėgmės dirbant ar sandėliuojant.

Pakavimo medžiagos rekomenduojama: naudokite originalią pakuotę.

8. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO POVEIKIO PREVENCIJA

Cheminės medžiagos ribinė vertė darbo aplinkos ore:

Mangano sulfatas. ACHIH TLV (JAV, 2/2010). Užrašas: kaip Mn. TWA – 0,2 mg/m³ per 8val

Boro rūgštis. ACHIH TLV (JAV, 2/2010). STEL: 6 mg/m³ per 15min. Forma: įkvepiamos dulės TWA: 2 mg/m³ per 8val. Forma: įkvepiamos dulės.

Techninės priemonės: gera patalpų ventiliacija, vengti išbyrėjimo ir produkto dulkėjimo.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: apsaugojimui nuo dulkių turi būti naudojamos puskaukės su filtru, apsaugančiu nuo kenksmingų dulkių –P1 pagal LST EN 143, respiratoriai FFP1 pagal LST EN 149. Gaisro metu – autonominiai kvėpavimo aparatai.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: Jei rizikos įvertinimas parodė, kad tai yra reikalinga, dirbant su cheminiais produktais, visuomet būtina dėvėti atsparias chemikalams, nepralaidžias pirštines, atitinkančias aprobuotų standartų reikalavimams.

Akių apsauga: rekomenduojama dėvėti apsauginius akinius.



Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): Turi būti parinktos tinkamos asmeninės apsaugos priemonės, atsižvelgiant į darbo pobūdį bei riziką.

Asmens higienos priemonės: nevalgyti, nerūkyti, negerti darbo vietoje. Periodiškai keisti darbo drabužius. Plauti rankas prieš valgį. Baigus darbą, nusiprausti duše, persirengti.

9. FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būseną: kieta, kristalinė.

Vandenilio jonų koncentracijos vertė, pH: 3 - 6 (Konc. (% w/w): 1%)

Tirpimo / užšalimo taškas: >170 °C

Tankis: 0,8 – 1,3 g/cm³

Tirpumas: lengvai tirpus šaltame, šiltame vandenyje

10. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Stabilumas: stabilus, jeigu laikomasi rekomenduojamų saugojimo ir naudojimo sąlygų (žr. Skyrių 7).

Vengtinis medžiagos: ypač reaguoja arba nesuderinama su šiomis medžiagomis: šarmai. Reaguoja arba nesuderinama su šiomis medžiagomis: reduktoriai, degios medžiagos, organinės medžiagos, rūgštys.

Pavojingi skilimo produktai: skilimo produktuose gali būti tokios medžiagos: azoto oksidai, sieros oksidai, fosforo oksidai, metalų oksidai.

11. TOKSIKOLGINĖ INFORMACIJA

Kenksmingo poveikio sveikatai neturi, jeigu produktas naudojamas pagal nurodymus.

Ūmus toksiškumas bandomiesiems gyvūnams:

Pavadinimas	Rezultatas	Rūšis	Dozė	Poveikis	Nuorodos
Kalio salietra	LD50 Odos	Žiurkė	>5000 mg/kg	-	Kalio nitratas
	LD50 Oralinis	Žiurkė	>2000 mg/kg	-	
Mangano sulfatas	TDLo Intraveninis	Žiurkė	4,5 mg/kg	-	Mangano sulfatas

Galimas lėtinis poveikis sveikatai:

Pavadinimas	Rezultatas	Rūšis	Dozė	Poveikis
Kalio salietra	Lėtinis NOAEL oralinis	Žiurkė	>1500 mg/kg pakartotina dozė	-

Pavadinimas	Testas	Eksperimentas	Rezultatas
Kalio salietra	-	Dirbtinės sąlygos, žinduolio gemalas	neigiamas

Produktas	Toksiškumas	Rūšis	Dozė	Kontaktas
Kalio salietra	Neigiamas	Žiurkė	Oralinis >1500 mg/kg pakartotina dozė	28 dienos

Lėtinis poveikis : Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Kancerogeniškumas: Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Mutageniškumas: Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Teratogeniškumas: Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Poveikis vystymuisi: Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Poveikis vaisingumui: Nėra žinoma jokie žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Viršytos ekspozicijos požymiai/simptomai

Įkvėpimas: Jokių specialių duomenų nėra.

Nurijimas: Jokių specialių duomenų nėra.

Oda: Jokių specialių duomenų nėra.

Akys: Jokių specialių duomenų nėra.

Tiksliniai organai. Sudėtyje yra medžiagų, kurios gali pažeisti šiuos organus: viršutinis kvėpavimo traktas, akys



12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Poveikis aplinkai: nėra žinoma jokių žymių efektų ar kritinių pavojų..

Vandens ekotoksiškumas:

Produktas	Testas	Rūšis	Kontaktas	Nuoroda
Kalio salietra	EC50>1700mg/l jūros vanduo	Dumbliai	10 dienų	Admiraal W. (1997) J. Water Pollut. Control Fed. 37(9):1308-1316
	Aštrus LC50 490mg/l gėlas vanduo	Dafnija	48 val.	
Mangano sulfatas	Aštrus LC50 1378 mg/l gėlas vanduo	Žuvis – Poecilia reticulata	96 val.	Rubin, A.J. ir Elmaraghy, G.A. Int.J. Environ. Stud. 21(3/4):271-275 Manuscript, Dep. Of Entomol., Fish and Wildl., Univ. of Minnesota, Minneapolis, MN:88p. Environmental Fate and Effects Divisio, U.S. EPA, Washington, D.C.
	Aštrus LC50 0,15 mg/l gėlas vanduo	Vėžiagyvis - Canthocamptus	48 val.	
	Aštrus LC50 30,6 – 38,9mg/l gėlas vanduo	Žuvis - Pimephales Promelas 8 sav. 12-16mm	96 val.	
	Aštrus EC50 133 – 153 ppm gėlas vanduo	Dafnija - < 24val.	48 val.	
Boro rūgštis	Aštrus LC50 89,07 – 100,7 mg/l jūros vanduo	Vėžiagyvis – Americamysis bahia <24val.	48 val.	Lab.Proj.ID. No. 3903004000-0215- 3140, ESE, Gainesville, FL:44p. Environmental Fate and Effects Divisio, U.S. EPA, Washington, D.C.
	Aštrus LC50 50 – 100 ppm gėlas vanduo	Žuvis - Oncorhynchus mykiss	96 val.	

Kita ekologinė informacija:

Bioakumuliacinis potencialas

Produktas	LogP _{ow}	BCF	Potencialas
Amonio nitratas	<1	-	žemas

Išvada: didžioji dalis neorganinės medžiagos yra nesuiranti. Produktas nesukelia jokių bioakumuliacinių fenomenų.

Kiti efektai: Nėra žinoma kitų reikšminių efektų ar pavojų.





13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Reikalavimai atliekų neišmesti į aplinką: Tuščia tara gali turėti produkto likučių. Neišleisti į kanalizaciją, nepilti į vandens telkinius, ant dirvožemio. Atliekas pašalinti pagal nacionalinius reikalavimus.

Cheminės medžiagos, preparato atliekų, užterštų pakuočių šalinimo būdai (deginimas, utilizacija, šalinimas sąvartyne ir kt.): Tuščiose pakuotėse ar įdėkluose gali išlikti produkto likučių. Neišleisti į kanalizaciją. Atliekos ir pakuotė turi būti saugiai pašalintos.

Pavojingos atliekos: Produktas ir atliekos turi būti sunaikintos kaip pavojinga medžiaga

14. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Reguliavimas	UN Nr.	Tinkamas gabenimo pavadinimas	Klasė	Pakavimo grupė	Žymėjimas	Papildoma informacija
ADR/RID	UN1479	Degus (Kalto salietra, Amonio nitratas)	5.1	III		Pavojingumo identifikavimo numeris – 50 Limituotas kiekis – LQ12 Speciali priežiūra – 274 Tunelio kodas – (E)
ADN/ADNR	UN1479	Degus (Kalto salietra, Amonio nitratas)	5.1	III		-
IMDG	UN1479	Degus (Kalto salietra, Amonio nitratas)	5.1	III		Saugos tvarkaraštis (EmS) F-A, S-Q
IATA-DGR	UN1479	Degus (Kalto salietra, Amonio nitratas)	5.1	III		Keleivinis ir krovinis lėktuvas: ribinis kiekis: 25kg. Pakavimo instrukcija: 516 Krovinis lėktuvas: riba 100kg. Pakavimo instrukcija: 518 Keleivinis lėktuvas: 10kg. Pakavimo instrukcija: Y516

15. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikaciją, ženklimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkoje, atliekų tvarkymą ir kt.

- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka. (Patvirtinta LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19d. įsakymu Nr. 532/742, 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 345/313 patvirtinta redakcija (Žin., 2002, Nr. 81-3501,). Pakeitimai: Žin., 2003, Nr. 81(1)-3703; 2005, Nr. 115- 4196; 2007, Nr. 22-849; 2008, Nr. 66-2517.
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta LR aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161, 2008, 53-1989).
- HN 23:2007 "Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai" (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. V-827/A1-287, Žin., 2007, Nr. 108-4434.
- Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002m.birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).
- Atliekų tvarkymo taisyklės. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, Žin., 2004, Nr. 68-2381).
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331, Žin., 2007, Nr123-5055).
- EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1907/2006 2006 m. gruodžio 18 d. dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos



EMOLUS
Uždara akcinė bendrovė

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS (atitinka reglamento (ES) Nr. 1907/2006 (REACH) II priedo reikalavimus)

Psl. 6/6

Terraflex-T

Nuoroda: Peržiūrėjimo data: 13.12.2011 Ankstesnė data: 10.12.2010 Versija – 3

direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (Europos Sąjungos oficialusis leidinys, Nr. L 396, 30.12.2006, klaidų atitaisymas - L 136/3, 2007 5 29).

- KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 453/2010 2010 m. gegužės 20 d. iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH). (OL 2010, L 133/1, p.1).
- 2008 metų gruodžio 16 dienos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį Direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr.1907/2006 (OL 2008 L 353, p.1)

16. KITA INFORMACIJA

Pavojinumo simboliai ir rizikos frazės:

O – oksiduojantis.

S17 - Laikyti atokiau nuo galinčių degti medžiagų.

S41 - Gaisro arba sprogdimo atveju neįkvėpti dūmų

R8 - Gali užsidegti dėl sąveikos su galinčiomis degti medžiagomis.



Oksiduojanti

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje (pagal direktyvas 67/548/EEB, 1999/45/EB)

Rizikos frazės medžiagų aptartų 2 ir 3 skyriuose:

R8 - Gali užsidegti dėl sąveikos su galinčiomis degti medžiagomis.

R60 - Kenkia vaisingumui

R61 - Kenkia negimusiam vaikui

R48/20/22 - Kenksminga: ilgą laiką pakartotinai įkvėpiant ir praryjant sukelia sunkius sveikatos sutrikimus

R51/53 - Toksiška vandens organizmams, gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus

Klasifikacija medžiagų aptartų 2 ir 3 skyriuose:

O – oksiduojantis.

Xn – kenksminga

N – Aplinkai pavojinga

Šaltiniai:

Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI

EU REACH IUCLID5 CSR

National Institute for Occupational Safety and Health, U.S. Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and Memoranda

Registry of Toxic Effects of Chemical Substances

Atrion International Inc. 4777 Levy Street, St Laurent, Quebec HAR 2P9, Canada

Papildoma informacija

Mūsų žiniomis, informacija, pateikiama šiame Medžiagų saugos duomenų lape, yra teisinga jos paskelbimo dieną. Informacija pateikiama išimtinai saugumo tikslais ir yra susijusi tik su konkrečia medžiaga ir jos panaudojimo būdais nurodytais saugos duomenų lape. Pateikiama informacija gali nepasitvirtinti, kai nurodyta medžiaga yra maišoma su kita medžiaga (medžiagomis) arba kai ji yra naudojama kitokiais negu nurodyta būdais. Vartotojas atsako už galutinį bet kurios medžiagos tinkamumo įvertinimą. Medžiagos gali būti pavojingos, todėl jas reikia naudoti atsargiai. „Yara International ASA“ neprisiima jokios atsakomybės už nuostolius ar žalą, patirtą naudojantis šiame Medžiagų saugos duomenų lape pateiktais duomenimis, informacija ar rekomendacijomis.